

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Háköszl-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adatkak vissza.
Hirdetések árszabály szerint.

Zsidó szemérmatlenség.

(D—e.) A lakásoknak van egy réme. Illatos állatka, lapos, mint a papírhártya; fürge, akár csak a gyík; míg tele nem szívja magát a vérrrel. Es szemtelen. Nem fél, hogy az az óriási testtömeg, melynek a vérét él-deli, észrevehetetlen mozdulatával agyonnyomja. Neki, hogy meghizhas-sék, az ember vére kell, s ez szemte-lenül vakmerővé teszi.

Az emberi fajok között is vannak ilyen szemérmetlenek.

Az egyik szabadkai kis zsidó la-pocskában megtámadják Farkas szin-igazgató azon elhatározását, hogy az élőknek a halottak iránt tartozó kegyeletét tisztelendő, halottak estéjén nem tartott előadást.

Három ezer zsidó között egy zsidó lapocska nyolcvanezer szabadkai ka-tholikus érzelmeit meri gunyolva in-gerelni. Azt szeretné, hogy míg nyolc- van ezer lélek a kegyelet oltárán fájdalommal adózik; míg nyolcvanezer katolikus könyeivel áztatja a szeret-teinek sirján ápolt virágokat, hogy köny és virágok egygyé vegyülve a lelkek áldozatát vigye az örökké-valóság Urának zsámolya elé, hogy addig a művészetnek zsidó izlés sze-rint alakított otthonában a kegyelet, a szeretet, a vallás ellenségei a zsidó trágárságokban dobzódjanak.

Mikor a szabadkai zsidók azt kér-ték, hogy valami zsidó ünnep miatt kérje a katolikus Szabadka a vásár elnapolását: Szabadka ezt megtette.

Most, hogy a katolikus kegyelet iránti tisztelet a szinigazgatóval becsu-katta egy napra a színház ajtóit, a zsidó nyolcvanezer katolikust mert sérteni legszentebb érzelmeiben. Mond-juk, a háromezer zsidó közül egy zsidó sért nyolcvanezer katolikust.

Ebből vonhatja le Szabadka tör-vényhatósági bizottsága a következ-tetést és ezen következtetés alapján

teljesítse majd a zsidók kérelmét, ha azzal még színe elé mernek járulni. Pedig hogy majd mernek, az termé-szetrajzából csalhatatlanul következik.

Hanem akkor majd talán meg-mozdul az a hatalmas test.

Ezzel szemben hadd jellemezen a katolikus kegyelet csodásan megkapó, magasztos erejét. Budapesten történt, amit idézek:

„Mély és hideg sir az egész or-szágot átszelő Duna. Sok élet lelte már benne váratlan enyészetét, sok család borult hirtelen gyászba s kö-vette könyező szemével a Duna hab-jait, melyek szeretettét nyelték el. Mert a Duna minden évben megkö-veteli a maga áldozatait. S néha tes-tüket sem adja vissza. Ezekről a halottakról emlékeztek meg Hofer Gáspár kezdeményezésére a Lágymá-nyos katolikusai, kik gyűjtésből be-szerzett hatalmas koszorút helyeztek a Ferencz József-hidnál a vízre. Egyik szalagján ez a felírás állott: „A Duna halottjainak”.

Es a zsidó még nemesebb fajnak képzei magát.

Van a magyar költészetnek egy gyönyörű legendája: „A fekete eb.” Ismeri mindenki. A megvadult földes ur az utszéli keresztén függő Krisztusra lő s erre kutyává változik.

A magyar költészet gyöngye ez a legenda. Annyira szép, hogy minden tanintézetben még a zsidó gyerekek-nek is meg kell tanulniok. Tanítják állami, községi és felekezeti iskolákban egyaránt. Tanítják az apácák is.

Pajeszes zsidó gyerekek csepeg-tetnek pajeszeikről betűalakokat egy papírra, melyre azt mondják, hogy ujság. Ebben a pajeszsziradékban tá-madják meg a szabadkai apácákat, mert ezt a legendát tanítványaikkal megismertetik.

Persze nekik a költészet csak Balamszamarának ordítása vagy a zsidó színházak trágár kupléi.

Tudatlanságnak minősíteném csak ezt a támadást, ha alája nem írják, hogy az apácák polgári iskolájának egy növendéke írta. Ez már a leta-gadhatatlan zsidó rosszakarat. Meg-gyanúsítani egy intézet növendékeit tanítói által. A zsidó tömegtermészet-rajzának jellemvonása. Gyűlölése a magyarnak magyar nyelven, bárminő fenségeseen szép legyen is a magyar, ha az nem fér a zsidó kufárlélek ér-zelem világába, a zsidó üzéragy fel-fogásába.

A szeretet Istenének önmegtagodó nővéreit azonban e támadás csak ma-gasztosabb színben tünteti föl. A rá-juk szórt támadásokat a krisztusi sze-retet dicsfénynyé, ragyogóvá vál-toztatja.

Es ebben a dicsfényben meglátja a katolikus Szabadka az ocsmány-ságot, mely dühtől vigyorogva tör minden magasztos ellen, ami keresztény, ami katolikus.

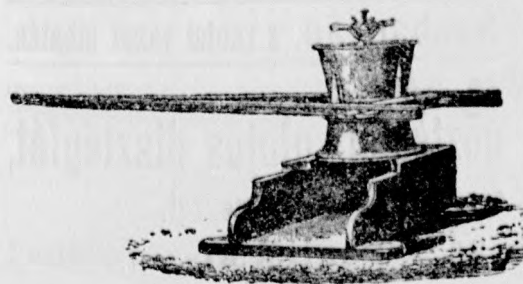
Ez a fény önkénytelen mozdulatra készíti s ez a mozdulat majd elárulja a nagy test súlyát.

Osztrák delegátusok viselkedése.

(—a) Az osztrák delegátusoknak je-lenleg hivatalos dolguk van ugyan a magyar fővárosban, mert a delegáció ezuttal Buda- pesten tartja üléseit, de tulajdonképpen ők vendégek nálunk. Elvezik is bőségesen a vendégjogot. A hivatalos fogadtatásnál ki-rályunk Budapesten előbb fogadja az osztrák delegátusokat, mint a magyarokat. A ma-gyar delegáció elnöke Zichy Tivadar gróf gavallér módon látta vendégei gyanánt őket. Egyszóval ugyancsak kijár nekik a vendég-jogból.

De bár vendégfogadás dolgában a ma-gyarral semmi más nemzet sem versenyez-het s bár több jogot juttatunk a vendégek-nek, mint bárhol szoktak, azt mégsem hagy-hatjuk szó nélkül, amit az osztrák delegátus urak a vendégjog rovására elkövetnek.

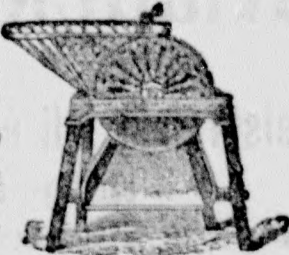
Az még csak hagyján lenne, hogy két-ségbevonják jogainkat az anektált tartomá-nyokhoz, bár ezzel saját császárukkal is el-

Bächer Melichar gépgyári raktára

Szabadka (Raichl palota). 568-30-20

A tisztelt gazdaközönségnek ajánljuk dusan felszerelt gépraktárunkat eredeti Bächer ekék, eredeti Melichar vetőgépek, szeeskováók, boronák, kuko-rica darálók, morzsolók, valamint az összes gazdasághoz szükséges gépeket. Eredeti Johnston amerikai aratógépek egyedüli elárutási hely. Olesó árak. Kedvező részletfizetések. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

REGÉNY.

KLEOPATRA.

88

Egész nap félálomban jártkelt, az álom gyönyörteljes érzelmeit élesztve lelkében. Neutof gyakran, hosszasan nézte; a szép, lesóványodott arcban a lélek titkos fájdalmait olvasta. Ulrik szemének kifejezése bevésődött az aggastyán lelkébe; visszaemlékezett, hogy mennyire szeretett akkor még fiatalabb korában, egy asszonyt, kinek viszontszerelmét nem remélhette; ezen életszakának kétségbeesése nyomokat hagyott emlékében, bármennyire távol esett is a jelentől.

— Bizony szenvedünk! mondta önmagának, hasztalanul tagadnánk. Vannak, akik behatolnak szenvedéseikbe.

Mély szájalom támadt lelkében a félálomba mélyedt, fiatal asszony szemlélésekor. Azt kérdezte magától, minő joggal kinozza e kiváltságos teremést, akinek vértanuságát a közönségesnél valamivel nemesebb gyengétség okozta.

— Nyomorult önző vagyok, szólt magához hosszú elmélkedés után. Jobban szereti az én életemet, mint a sajátját... vagy legalább nem akar lelkiismeretfurdalásokat szerezni, még ha csak ezen az áron nyerhetné is vissza szabadságát; és én, aki azt hiszem, hogy ezerszer jobban szeretem, mint gondolja, én gyötöröm, csak hogy a tár-

saságától ne kelljen magamat megfosztanom. Nem érdemlem meg az áldozatot, melyet értem hoz! Eh! egy kis keserűség, egy kis szégyen talán, hamarosan lenyelődik... Talán gyávaságot éreznék az erkölcsi fájdalom előtt? Ez is oly gyávaság, akáresak a többi. Talán a kor gyengített volna meg?

Hamar akart beszélni, de ajkai nem nyíltak meg. Nem bírta kimondani azt a szót, mely közte és Kleopatra között az örök mélységet nyitja meg. Tudta, hogy ez lenne a távozás jele abból a házból, melynek élete volt és még mindig habozott.

Ugyanazon órában, mint az előző nap, befogatott. A pavlovszki zenecsnok felé hajtottak, most a tábornok parancsára. Ugyanazon helyen, mint az előző nap, állt meg a kis kocsi. A zene más volt. Nagy szimfonikus zenemű, melyben a fékevesztett szenvedélyek zajongtak a kürtökkel, lihegtek a vonóhangszerek hurjaival.

A tábornok átható tekintete észrevette a sűrűségben rejtőzködő Ulrik alakját. A fiatal ember nem bírta megtiltani magának, hogy várja Kleopatrárt; egész nap reménykedett; este biztosan tudta, hogy el fog jönni. Leste a kis kocsit a park furdulójánál, aztán kísérté, s most imádott bálványát nézte.

Miből tudta meg Kleopatra, hogy Ulrik jelen van? Minő esoda révén tudta meg, hol rejtőzködik? Neutof a térdeit érintő ruha fodraín át könnyed remegést érzett; hogy meg ne ijessze a szerelmeseket, lehajtott a fejét, s mélységes elmélkedést szinlelt.

(Folyt. köv.)

A Szegedi-uton, az új gyógyszertár közelében 2 külön bejáratu csinosan butorozott szoba, vagy esetleg 616-12-4 2-3 szobából álló uri lakás azonnal kiadó.

Értesítést a kiadóhivatal nyújt.

Hirdetmény.

Szabadkai Takarékpénztár és Népbank és a Szeged-Alföldi Takarékpénztár Részvénytársaság közönségesen teszik, hogy az Eötvös-utca 108. sz. a. levő 220 □ öles üres telket és a Kállay Albert-utca 54. sz. a. 203 □-öles telket a rajta levő épületekkel együtt magán árverésen eladják.

Az árverés megtartásának határideje 1908. évi november hó 14-ik napjának d. e. 9 órája.

Az árverés a Szabadkai Takarékpénztár és Népbank hivatalos helyiségében fog megtartatni, ahol az árverési feltételek is bármikor megtekinthetők.

Szabadkai Takarékpénztár és Népbank.
Szeged-Alföldi Takarékpénztár.

619-3-2

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz lapunk kiadóhivatala

Rákóczi-utca 20. szám.

Szőlőoltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

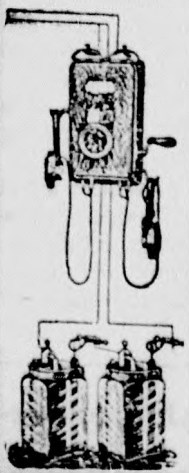
Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 46. sz. (Nagyküküllőmegye).

☛ Tessék képes árjegyzéket kérni. ☛

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról. 551-84-6

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye

o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-45

Vizvezeték- és fürdőberendezések

a legújabb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen

több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és Kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Csajkás Lajos

órás és ékszerész. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 18. szám, Szombathy Károly fényképész mellett.

Dániel A. József

eserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete Dezső és Társai

Palatinus-Bartus, kőfaragó és szobrász Szabadka, I. kör, Deák-utca 68. sz.

Fekete, Temunovits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefonszám 371. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuszek M. utóda ÁMON IRMA

virágcsarnoka. Szabadka, I. kör, Egressy-utca, a szinbáz mellett.

Gál Péter

disztemetkezési vállalata. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 4. szám.

Gálik János

bádogsmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzszi

női kalapárus. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Kuthy György fiai

húscsarnoka. Szabadka, I. kör, Deák-utca 64. szám.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Moldoványi József

disztemetkezési vállalata. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 5.

Morvai Antal és Novák Mihály

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementáru-gyára. Szabadka, (VIII. kör, Erzsébet-utca, a vasúti indóházzal szemben).

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Siflis Gyula

hentesáru-üzlete és füstöldéje. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 1-2.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

Vukovits Gerő

norinbergi-, rövid-, disz-mű-, női- és uridivatáru-üzlet. Szabadka, I., Deák-utca, Vermes-féle házbán.

lontébe jutnak, aki az anektálás hivatalos proklamálási okmányában a magyar szent korona ősi jogára hivatkozott. De végre is, ez az ő privát véleményük.

Az a különös dolog azonban, hogy ennek kapcsán perfid módon támadják a magyarokat, mint a szlávok és más nemzetiségek zsarnoki elnyomóját és lázítját a magyar járomot, — ez már több annál, amit a legműveltebb vendégtől is el lehetne tűrni.

Még az osztrák delegátusoktól is meg lehet és meg kell követelnünk annyit, hogy jogainkat ismerjék és respektálják. Semmi közülük a mi belügyeinkhez.

Ma már hála Istennek annyira jutottunk, hogy külföldön is tisztul az az elementáris tudatlanság, mely magyar dolgokban az elmékre megnehezedett. Ma már a nagy angol és francia lapok is korrekt cikkeket közölnek dolgainkról, annál inkább megköveteljük a korrekt felfogást és eljárást az osztrák delegáció tagjaitól. És ha a pánszláv eszme ereje annyira áthatotta ezeket az osztrák delegátusokat, hogy attól elvakítatva nem látnak és nem tudnak semmit és nem respektálják annak a nemzetnek a jogait, amelyek vendégszeretét élvezik, — legyen elég tapintat és bátorság az osztrák delegáció elnökeiben, hogy erélyesen utasítsák vissza a szláv delegátusoknak magyar gyűlöletből fakadó kirohanásait.

Akadnak az osztrák delegátusok közül olyanok is, akik annyira megfélemltek magukról, hogy nemcsak delegációban támadták az őket vendégül látó magyarok ellen, hanem népgyűlésre mentek el izgatni a magyar kormány terve, illetve javaslatát ellen.

Ugyan, mit csinálnának Bécsben, ha a magyar delegátusok, mikor ott ülésezik a delegáció, elmennének valami népgyűlésre és ott izgatnának Lueger ellen. Azt hisszük, hogy csakhamar utalput kötnének a talpukra vagy még ott nyomban meglincselnék őket. Egy évvel ezelőtt már kaptak egy kis előzetit a magyar delegátusok Bécsben az osztrák vendégszeretéből. Pedig nem szolgáltak rá, mindössze annyit tettek, hogy nem szavazták meg Luegerék indítványát a katonatiszti fizetések emeléséről. És kedves bécsi szomszédaink már annyira mentek, hogy terrorizálni akarták őket delegátusi jogaik gyakorlásában. A magyar kormánynak erélyes felépésre volt szükség, hogy ebbeli munkájában megakadályozza a bécsi utcai csöcseléket.

Nálunk sokkal jobban ki van fejlődve a vendégeknél a megbecsülése, semhogy ilyesmitől kellene tartaniok az osztrák delegátusoknak. Még a történetek után sem heceli ellenük senki az utca népét. De ne higgyék, hogy ilyesmivel megerősítik a két állam között levő kapcsolatot. Az ilyen tapintatlan, oktalan és gyűlölködő kirohanások csak arra alkalmasak, hogy növeljék a közjogi kiegyezés ellenségeinek anélkül is erős táborát, mely a többi közt a delegációk eltörlését is programjának vallja.

Részleges mozgósítás.

A hadsereg részleges kiegészítése a hadállapotra cimen ma több tartalékos tisztnek a 86-ik gyalogezred behívókat kézbesítettett.

A behívásnak huszonnégy óra alatt eleget kell tenniük a behívottaknak.

Németország és a Balkán.

Vilmos német császárnak az amerikai lapokban, az angol közvélemény megnyugtatósa végett közölt állítólagos nyilatkozata felháborította a kedélyeket Németországban. Európai bonyadalom ebből ugyan nem származik, de Németország cselekvő képességét épen a mostani keleti bonyadalmak közepette, nem kényszeríthetik passzivitásra. Szükség esetén majd csak helyre áll Németországban a nyugalom. A német nemzeti önérzet egy kis benső felháborodásnak még urala lehet.

György urfi Szerbia királya lesz, ha lesz. Nem kételkedünk benne: egybehangozóan hirdik ezt minden oldalról. A királyi koronázásáig dül el talán a Balkánfélsziget sorsa. Hogy hogyan? Ez a nagy kérdés, melyet megjósolni nem jósolhatnak ugyan meg, de következtethetnek a jövő alakulására. Az bizonyos, hogy az ifjú törököket is gondolkodóba ejtheti az ügynek ez a legújabb fordulata. A 250:000 szurony ugyan nem annyira, mint inkább azok az aspirációk, melyeket az ambiciózus királyfi Macedóniában és O-szerbiában feltámaszthat.

Hogy talán Boszniára uszítva a királyfit, magáról eltereli a bajt? Tervnek jó terv, de kevés benne a pszichologia. Egy időre még be is válhatnak, de csak egy időre. Azután meg ebbe mi is beleszólunk, meg a boszniai horvátok is, akik már is eléggé szenvedélyesen viselkednek a szerbekkel szemben.

Allásfoglalás a kontárok ellen.

A szabadkai szabó iparosoknak, de különösen a női szabóknak annyira rendezetlenek a jogviszonyai, hogy — leszámítva a közműves ipart — több közöttük a kontár, mint az iparigazolvánnyal dolgozó iparos, vagy munkakönyvvel ellátott munkás. Az ipartestület kebeléből alakult szabók szakosztálya f. hó 3-án tartott ülésén foglalkozván ezzel a kérdéssel, egyhangulag elhatározta, hogy a legnagyobb eréllyel, esetleg a rendőrkapitányi hivatal, mint I-ső foku iparhatóság segítségével mindent el fog követni, hogy ezen tarthatatlan állapotokat megszüntesse és a tisztességtelen versenynek gátat vessen. Félreértések kikerülése végett azonban ezen szakosztály kijelenti, hogy nem célja az indokolatlan molesztálás, sem az, hogy bárkinek megélhetése előrehézségeket gördítsen; de erkölcsi kötelességének tartja, hogy tagjainak hathatós védelmére minden törvényes eszközt felhasználjon és mindenkit a törvényes rendre szorítson. Különösen nem vezérli az a szándék, hogy a kirovandó büntetések halmazával szerezen magának kétes értékű dicsőséget; mert csak a legvégső esetben és ott fog ezzel a jogával élni amikor és a hol azt a szomorú tapasztalatot fogja szerezeni, hogy rosszakarat és szándékosság áll szemben a kartársi jóindulattal.

Mindezeknél fogva tehát felhívja ezuton is mindazokat, akik női vagy férfi ruha készíttéssel foglalkoznak, de iparigazolványt még nem váltottak, hogy a törvény követelte ezen kötelezettségüknek minél előbb eleget tegyenek és jelentsék be segédeiket, tanoncaikat pedig szerződtessek.

A tisztességtelen verseny kiküszöbölhetése végett felkéri a rendelő közönség támogatását és arra kéri, hogy megrendeléseivel győződjék meg arról, vajon van-e iparüzésre jogosítványa annak, a kinél ruhát

készíttetni akarja. Ez különben érdekében áll a közönségnek is, mert hiszen köztudomású dolog az, hogy kontároktól csak fuser munkák várhatók és ki lehet téve annak a veszélynek, hogy a félig elkészített ruha továbbvarrását a rendőrség megakadályozza, a mihez különben feltétlen joga van.

Azokat a segédként dolgozókat pedig, kiknek munkakönyvük nincs és szerződés hiányában fel nem szabadultak, szintén figyelmeztetjük, hogy az 1884. évi XVII-ik törvények módját nyujt nekik arra, hogy munkakönyvet váltsanak, tehát ezt tenni el ne mulasszák, mert ezáltal nem csak magasabb bért biztosíthatnak maguknak, de egyuttal jogalapot is teremthetnek arra, hogy beállható szükség esetén képesítésüket beigazolhassák és ennek révén egykoron önálló ipartűzők is lehetnek.

Számtalan példát tudnának az utóbbiak elé állítani, a melyek arról győznék meg őket, hogy imár számtalanok megbánták azt, hogy ifjabb korukban elhanyagolták a törvényes alap megszerzését, a mi nekik hiányában aztán boldogulásuk elé szinte leküzdhetetlen akadályok torlódnak.

A kereskedelmi miniszter határozottan kimondta, hogy munkakönyv nélkül senkinek nem adható iparigazolvány. Hiába esatol tehát valaki akár száz bizonyítványt is az ő kérvényéhez, annak semmi értéke nincsen.

A szabók szakosztálya.

HIREK.

Munkaközvetítés.

Borbélysegéd kerestetik Zomborba állandó alkalmazásra. Bővebbet kiadóhivatalunkban.

Kályhastanoncok kerestetnek négyév tanulódőre, teljes ellátással Zomborba, Ugrý István kályháshoz.

Fiutanonközvetítés. Kerestetnek az újjidédi mesterek részéről négy évi ellátásra a következő iparágakra tanoncok: kefekötő, kőfaragó, mozaik, asztalos, oltárépítő asztalos, aranyozó, kémményseprő, könyvkötő, sütő, mézesbábos, kalapos, kötőfonó és üvegkereskedő. Díj nélkül közvetít.

Az újjidédi ker. szoc. egyesület.

Kerestetik budapesti gyárban 10—15 épület és butorasztalos. Munkaidő 9 óra. Órabér minimum 47 fillér, maximum 53 fillér. Az utiköltséget a munkaadó megtéríti. Állandó és biztos munka.

Tájékoztató.

November 4. A Magyar Asztaltársaság sorleglakomája, este 7 órakor, az asztaltársaság helyiségében.

November 14. Katonai lóvásár délelőtt 8 órakor a vásártéren.

November 21. A műpártolók körének tanonca egybekötött műkedvelői előadása Gaal siremléke javára, a kath. legényegylet dísztermében.

Országos vásár. Martonos november 7. — Bajmok: november 8—9. — Majsza november 11. — Zenta november 15 és 16-dikán. — Zombor november 22-dikén. — Bácsalmás november 22-én. — Szeged november 29-től kezdve egy hétig.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük a nőkongregáció buzgó tagjait, miszerint a téli időszakban az első szerdai gyűlések délután három órakor lesznek. Akik a könyvtárt óhajtnák igénybe venni, előbb sziveskedjenek megjelenni! *Kongregáció igazgatósága.*

— **Hivatalos óra a városházán.** A városházán november elsejétől kezdve a hivatalos órák reggel fél 8 órától kezdődőleg délután fél 2 óráig tartanak, megszakítás nélkül.

Kladek, Tománovits és Társai géptéglá, cserép és mészégető gyára Szabadkán, a zentai vasut mentén.

Ajánlja a legjobb minőségű gyártmányait. — Kitűnő minőségben gyárt:

514—30—30

elsőrendű fali és géptéglát, kút és burkolattéglát, szárazon sajtolt gőztéglát, olajos disztéglát, párkány- és padlástéglát, első és másodrendű hód farku tetőcserepet, kőmentes darabos és oltott meszet. Pontos kiszolgálás! Telefonszám 88. Olcsó árak! Telefonszám 88. Pontos kiszolgálás!

A műpártolók Gaal siremlékére.

A műpártolók november 21-dikén Gaal Ferenc siremléke javára rendezendő műkedvelői előadása iránt egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik. A jegyeket keresik már is. Az elnökség és a rendezőség mindent elkövet a siker érdekében. Bizonyára megnyilatkozik a kegyelet is Gaal Ferenc nagy zeneköltőnk iránt s közönségünk tömegesen jelenik meg az előadáson, hogy méltó siremlék minél hamarabb jelölhesse a helyet, ahol a zeneköltő hamvai várják a föltámadás riadóját.

— **Missió Csonoplyán.** Ritka örömben részesültek a csonoplyaiak október 26. november 1-ig, mer Bakács, Miskov és Haab Domonkosrendi Atyák a szent missiókban részesítették őket. Nem hiába, hogy még egyszer sem volt Csonoplyán missió, de jöttek is az atyákhoz csapatostól, mint igazi atyjukhoz, a megható szent beszédektől megindítva. S mikor visszatértek tőlük, a könyvben uszó szemekből és boldogságtól sugárzó arcokról lehetett olvasni, mily nagy boldogság leráznia a bűnnek évek óta nyomó igáját. S mint hogy Isten után első sorban a főtisztelendő atyáknak köszönhetjük, ez után is köszönünket nyilvánítjuk ki, mi csonoplyaiak a főtisztelendő atyáknak.

— **Halálozás.** Egy sokat szenvedett munkás élet ért ma véget. Elek Arturné, kit a tulfeszített munka idegbajossá tett, de aki egy hónapja meggyógyulva jött haza a sanatóriumból, ma Szabadkán meghalt.

— **Tagosítás.** Bácsalmásról írják: Végre valahára Bácsalmás is nyelbe ütötték a tagosítást. Van ugyan még néhány kisebb egyenetlenkedés, illetve egyes gazdák kívánságának elintézése, de ez már lényegtelen, — helyesebben mondva erre nézve a törvény világos intézkedése megadja az egyesek kívánságának az elégtételt. Ertesülésünk szerint jövő év március havában minden gazda meg fogja tudni, hogy hova esik a földje. A tagosítással kapcsolatban nem hagyjuk szó nélkül azon jelenséget, hogy melyet napról napra tapasztalunk. Ugyanis egyes gazdák megmagyarázhatlan okból, ép a tagosítás küszöbén eladják olcsó pénzen földjeiket és nem gondolják még, hogy fél év múlva 30 százalékkal többet kapnának földjeikért. Ezt jobban kellene megfontolni az eladni szándékozó kis gazdáknak. Saját zsebükrol van szó.

— **Hadi kikötő Ujvidék alatt.** Ujvidékről jelentik, hogy több városi képviselő mozgalmat indított, hogy Ujvidék alatt a Dunán kikötőt építsenek. A kérelmet memorandum alakjában terjesztik fel és azzal is indokolják, hogy hadászati szempontból is nagyfontosságú, hogy a monitorok téli állomása Ujvidék alatt legyen. A mozgalmat Balla főispán és Teleky Arvéd gróf képviselő is támogatják.

— **Tanítónő választás Katymáron.** Bézl Teréz helyébe Héger Aranka szabadkai földinket választották meg egyhangulag tanítónőnek.

— **Felhívás a könyvkiadókhoz!** A Szent-István Társulat a közel jövőben egy nagy hiányt igyekszik helyrehozni: kath. tanítói könyvtárjegyzéket állít össze és ad ki. A könyvtárjegyzék mennél teljesebbé tétele céljából most felkéri a könyvkiadókat, valamint a magánkiadókat, hogy alkalmasnak vélt kiadványaik egy-egy példányát sziveskedjenek ingyenesen és lehetőleg haladéktalanul megküldeni a Társulat igazgatósága (Budapest, VIII. Szentkirályi-u. 28.) címére, ki azokat bírálatra fogja kiadni s ha alkalmasak, az esetben az Orsz. Kath.

Tanügyi Tanács által jóváhagyott, hivatalos könyvtárjegyzékbe felvételi és közrebocsátja.

— **A zombori iparos dalárda** folyó évi november hó 7-én az ipartestület helyiségeiben dalestélyt rendez a következő műsorral: Dallünnepen. Férfikar. Thera Károlytól. Eneklí a dalárda — A Bujdosó. Magándal. Eneklí Hrabovszki István. — Régi nóta. Férfikar. Lányi Ernőtől. Eneklí a dalárda. — Felolvasás. Tartja Szántó Károly. — Szerenád. Férfikar. Gróf Zichy Gézától. Eneklí a dalárda. — Műsor után tánc.

— **Erzsébet fogadalmi templom** felépítésének javára a pénzügyminiszterium által engedélyezett sorsjáték sorsjegyeit az erzsébetfalvai róm. kath. egyháztanács csak 3-4 nap előtt bocsátotta ki és a sorsjegyek iránt az érdeklődés már is oly nagy, hogy előreláthatólag az összes sorsjegyek rövidesen el lesznek adva. Valószínűleg a nemes egyházi cél mellett az egyháztanács által nyújtott rendkívül nagyszámu és értékes nyereményeknek tulajdonítható ezen — különösen egyházi körökben mutatkozó — nagy érdeklődés. Az Erzsébet fogadalmi templom sorsjáték irodája: Budapest VI., Teréz-körút 27 szám alatt van.

— **Szobatüz.** Tegnap este szobatüz támadt Sátor Jenőnek Bercsényi-utcai házába. A tűzoltók gyors kivonulása minden nagyobb bajnak elejét vette. Agynéműek estek csak a lángok martalékainak.

— **A pálinka áldozata.** Igyeski Milos zsarkováci szerb napszámos vasárnap jól beszopott a csonoplyai bucsun s kótyagos fővel hazafelé tartott. Utközben annyira erőt vett rajta a pálinka ereje, hogy Kerény alatt tehetetlenül befordult az árokba. Jó sokáig feketett már itt, mikor a kerényi rendőr reálalt s egy kocsiára tévént őt, hétfőn dél felé a zombori városházára hozta. Még ekkor sem eszmélt fel. Csak akkor nyitotta ki vérébenforgó szemét, mikor az orvos a feje bubján ejtett sebet megvizsgálván, fejét fel-emelte. Hogy merre járhatott s hogy hol üthette be kótyagos koponyáját, nem tudja senki sem. Annyit azonban elárultak zombori ismerősei, hogy mi a neve s hogy örökké pálinkázik.

— **Végzetes szerencsétlenség.** Egyik zombori olvasónktól kaptuk a következő szomorú hírt: Fia épen késsel babrált s ő ki akarta azt venni kezéből. A gyerek gyorsan ragaszkodott kedves játékszeréhez s a hogy azt az apa kirántotta, véletlenül a szemé alá szurt vele. Most rettenetes kínok között fekszik odahaza s szemé annak a veszélynek van kitéve, hogy kifolyik.

Leányrablók s rendőrök harca.

Radovics Milán nevű bolgár kertész Zomborban szemé vetett egy csinos szerb lányra, ki azonban semmi áron sem volt hajlandó a bűnös szerelmet viszonzni. Vasárnap ismét megjelent nála, hogy újból szerencsét próbáljon, de minden siker nélkül. Ekkor a végső eszközöz folyamodott. Társaival erőszakkal hurcolta el Dózsa Pál nevű hasonfoglalkozású ismerősehez.

A rendőrség, értesülvén a dolog felől, Dózsa Pálhoz sietett, hogy az emberbőrbe bujó hiénák karmai közül kimentse a leányt. A hiénák azonban még a rendőrségnek is ellenszögültek s csak erős harc után adták ki védtelen áldozatukat.

A leány ma már szabad, a tolvajok pedig a rendőrségen várják méltó büntetésüket.

KRÉCSI A. NÁNDOR

++ könyv-, zenemű-, papírkereskedése és könyvtárszete ++

Szabadkán, Deák-utca. ☛ Telefonsz. 283.

Raktáron van a választékban kaphatók diaz-művek, Remekirók, költemények, ajándék-művek, regények és elbeszélések, adomák és népmesék, színművek, monológok stb. stb.

Most jelent meg a „Kincses Kalendárium” 1909. évre, igen gazdag és érdekes tartalommal.

Ára kötve 2 korona.

Ajánlom modern könyvtárszemet, hol készítek bekezdéseket a leggyezesebb munkáktól kezdve a legdíszesebb és legnagyobb igényeknek megfelelően, tartós kivitelben jutányos árak mellett.

Videki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközlök.

SZINHÁZ.

A Biboros.

Hétfőn Parker „Biboros” című mély értelmű, nagyhatású színműve került először színre a szabadkai színpadon. Szerző ebben a darabban a katholicizmus nagy szellemi erejét és a papi fogadalom, valamint a meggyónt bűnök titoktartását állítja szembe a testvéri és anyai szeretettel. Ebből az ellentétből származó drámai összeütközés rémséges lelki vergődést támaszt, de az Istenben vetett bizalom erőt ad a már-már ingadozó főpápnak, Medici biborosnak, kinek nyilván isteni sugallatból támadt elfogása — az örültség tettetése — ugyszólván a végső perében leálcázza az igazi bűnöst, a nélkül, hogy a gyónási titkot, papi fogadalmat megszegné. Így menti meg aztán a vesztőhelyre kísért, ártatlanul elítélt testvért a biztos haláltól.

Az előadás kezdetben vontatottan indult; de később a szereplők mindjohban bele melegedtek és a fejlemények arányában emelkedett a játékedv is. A címszerepet Könyves bravúrral játszotta, mellette kitűnt Markovics és Gere ugyszintén Abonyi, Tukorai, Szilágyi Berta és Herceg. Csak azt nem tudjuk megérteni, hogy miért ejtik ki színészeink a Chigi nevet hol Csiki-nek, hol meg Csiginék, mikor egyik sem helyes.

Közönség középszámban volt jelen a premieren, pedig szerettük volna, ha a kath. világ nagyobb számban vett volna részt ezen a híflünk igazságait hirdető darab bemutató előadásán.

Műsor:

Szerda: Komédiások, ujdonság.
Csütörtök: Tévelygők, ujdonság.
Péntek: Gül Baba, mérsékelt helyárak.
Szombat: Tévelygők.
Vasárnap: délután cigány, este Vig özvegy.

Egész Délmagyarország legkedveltebb kéz- és arcbőr-finomítója a LEHRER-féle

ERZSÉBET-CRÉM,

mely a bőrt 2-3-szorú bekenés után bársonyosává és üdév teszi. Nem zsíros s éhnel fogva nappal is használható. **Pórszenések, bőrpedések és bőrkétfések ellen** utárláhatetlen szer. **Egy tégely ára 1 korona.** 6 tégely rendelésénél bérmentesítés. Minden dobozban használati utasítás. 484-74-71

Kapható:

LEHRER ALFRÉD gyógyszerárában
KULA (Bácsmegeye).

Szabadkán Villamos Vasut és Világítási Részvénytársaság.

Központi telep: SZEGEDI SZŐLŐK. Telefon 108.

Városi üzlet: RUDICS-UTCA 11. Telefon 422.

A n. é. közönség kényelmére Rudics utca 11. sz. alatt városi üzletet létesítettünk, ahol minden a világítást és erőátvitelt érintő ügyek elintéztetnek.

Készítünk: Világítási berendezéseket pontos és szakszerű kivitelben, olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

Erőátviteli berendezéseket forgó áramú motorokkal, melyeknek táplálása nem költségesebb bármely más üzemenél.

Raktáron tartunk: Modern csillárokat, főzőedényeket, (teafőző, kávéfőző, vízmelegítő, tejmelegítő, főzőlápok, vasalók, hajsütővasmelegítő, szivargyújtó stb.) motorokat és mindennemű elektrotechnikai cikkeket.

☛ Ugy a motorok mint a főzőedények a városi üzletben megtekinthetők. ☛